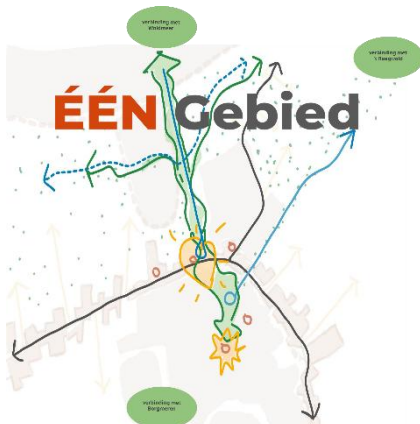


INBRENG WERKBIJEENKOMST / DORPSHART HAVEN

Aan
Van
Datum

werkgroep dorpshart haven
Ilse Luijken
17 februari 2026



Toekomstgericht Harkstede - samen werken aan één gebied

Hoe bereiden we Harkstede voor op een goede toekomst? Deze vraag staat centraal in fase 2 van de Toekomstvisie Hart voor Harkstede. We zien deze vervolgstap als een gezamenlijke opdracht die uitgevoerd wordt door gemeente Midden-Groningen, Bureau Meerstad en gemeente Groningen en met kennis, hulp en inbreng van u; inwoners, ondernemers en belanghebbenden. We gaan samen aan de slag, werken aan één gebied en kijken boven de grenzen van onze eigen gemeenten uit. Zo maken we het gebied klaar voor een toekomst waar het goed wonen, werken en recreëren is.

Met deze werkbijeenkomsten, werken we samen aan de ruimtelijke ontwikkelrichting voor Harkstede. We zoeken met elkaar naar een richting die past bij het Harkstede van nu en de toekomst, maar ook realistisch is (haalbaar en betaalbaar) en een bepaalde mate van flexibiliteit in zich heeft. Hoe het in de toekomst precies wordt dat weten we niet, maar dat er veranderingen aan komen is een zekerheid. Hoe kunnen we daarmee omgaan?

Vragen voorafgaand aan het inbrengen van ideeën, kansen en zorgen waren:

- Welke invloed heeft de gemeente Groningen op het dorpshart?
 - ➔ De gemeente Groningen geeft aan het gebied als één gebied te zien en het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid te dragen met de gemeente Midden-Groningen. Daarom zien zij het als één integraal verhaal dat we met elkaar maken.
- Hoe gaat het nieuwe gebied heten? Meerstad, Harkstede?
 - ➔ Dat is nog niet bekend maar het uitgangspunt is dat we werken aan het dorp Harkstede. Niet een dorp waar een andere plaats tegenaan geplakt wordt. Dat is ook de reden dat we dit traject samen oppakken, met u en de drie partijen en we over gemeentegrenzen heen kijken. We gaan uit van één gebied. Wellicht dat er in de toekomst een wijkindeling komt met een eigen wijknaam.
- Hoe zit het met de ontsluitingswegen/ verkeersbewegingen? Wat gaat er sowieso komen en wat is nog bespreekbaar?
 - ➔ De ontsluiting van het gebied is een vraagstuk. Op basis van de inbreng van bewoners en onderzoeken willen we komen tot een voorkeursstracé.

Na een introductie op het gebied door Jeroen Leemans (HKB) hebben we met elkaar het gesprek gevoerd over de vraag wat we belangrijk vinden voor het ontwikkelen van het dorpshart/ haven gebied. Dit verslag geeft, zoveel mogelijk puntsgewijs, aan wat de opbrengst uit die gesprekken was.

Ronde 1: Geef mee wat je belangrijke punten vindt om te bespreken vanavond

Aan de deelnemers is gevraagd om eerst voor zichzelf in een aantal steekwoorden/zinnen op te schrijven welke wensen, ideeën, zorgen er zijn. Daar hebben we kort bij stilgestaan en besproken of er ook gemeenschappelijke thema's uit te halen zijn. Alle inbreng hebben we geordend in die thema's:



Invulling dorpshart

- Leuk maken voor jong en oud
- Toegankelijk voor iedereen, ook voor mensen met een beperking of handicap
- Bijvoorbeeld voldoende invaliden parkeerplaatsen
- Daghoreca
- Horeca/zalencentrum
- Voorzieningen prima, maak ondernemerschap haalbaar en betaalbaar
- Supermarkt ergens bij de haven, meer kleine winkels / recreatie of horeca
- Horeca en winkels wenselijk
- Bakker/ slager
- Dorpshuis
- Sportschool
- Koffie/broodjeszaak/ ijssalon
- Meer ruimte voor grotere markt
- Markt voor meerdere kramen
- Aantrekkelijk dorps hart met ruimte en groen
- Festiviteitenplein met meerdere functies, markt/muziek/ etc.
- Niet hoger bouwen dan de bestaande bebouwing, max 4 lagen
- Winkelcluster in nieuwe haven
- Keuze in supermarkt, dus twee soorten (alternatieve goedkopere keuze)
- Plek voor de jongeren creëren
- Meerstad heeft zo'n 1200 woningen, daar werkt een Jumbo wel maar extra winkels niet
- Zoveel winkeloppervlak in 2050 is onrealistisch, 7000 inwoners is nog steeds een kleine maat

Behoud wat er is

- Harkstede heeft aan het lint een aantal winkels, waarom centreren? En meeste hebben nu huis+ winkel, verkoop?
- Ruimte blijven houden voor Cosis, en een leuke kinderboerderij/speeltuin
- Waarom dorpskern verplaatsen?
- Ook centrum en levendigheid aan de kant van de huidige Plus houden
- Behoud huisarts dichtbij Huize Tilburg/Appelhof/Goud Stee
- Laat winkels groeien waar nodig
- Markt behouden en uitbreiden op locatie Bankplein
- Harkstede kent een bakker aan huis, een kaasboer aan huis, straks niet meer??
- Geef ondernemers in het dorp de eerste kans, zet ook deze ondernemers in voor de herinrichting
- Hoe zorg je ervoor dat het voor de bestaande bewoners ook leuk blijft?
- Heb ook aandacht voor bestaande woningen + inrichting

Haven

- Super tof idee het haventje + leuke horeca en eventueel winkels
- Haven met mooi plein, gras etc. voor recreatie (zie Prinsentuin Leeuwarden)
- Haven is gezellig en biedt waarde
- Haven met sluis is zinloos, wel een dorpsstrand bij de kwelsloot
- Zorg dat er in de haven een steiger opstapleak is voor kano-sup
- Brug of sluis, dan haven leeg
- Centrum is vrijheid, spelen, haven is risico voor de kleintjes, dus haven met sluis is kansloos
- Water is leuk en levendig maar je kunt er (meestal) niet op lopen
- Haven is niet realistisch kosten/gebruik
- Haven niet realistisch, zie Slochteren
- Liever gezellig winkelplein in plaats van een haven
- Harkstede heeft geen haven nodig

Behoud van het dorpse karakter

- Dorpse karakter moet behouden blijven, geen stad
- Duidelijke grens tussen Meerstad en Harkstede, niet tegen elkaar aangeplakt
- Benadruk het lint door dit Harkstede te noemen en alle nieuwe wijken aan het meer Meerstad
- Wie is de Harksteder? Import recent / geboren/ getogen/ import min. 10 jaar geleden
- Behouden dorpse karakter, geen wijk van Groningen worden
- Beginsel Toekomstvisie is: hoe behouden wij het dorpse karakter. Dit beginsel komt steeds meer onder druk te staan!

Molen/Molenerf

- Geen woningen achter smalle strook molenerf
- Rekening houden met direct aanwonenden bij ontwikkelen havengebied
- Rond de molen het zo inrichten dat het in de avond ook veilig is, geen overlast plek van maken
- Geen woningen op elk stukje groen proppen, tussen de Arke/Hamweg
- Kleine evenementen rond de molen
- Groenstrook achter Molenerf
- Reuring rond de molen
- Foodfestival rondom de molen
- Wonen en kleine winkels rondom de molen

Verkeer

- Hoe zorgen we ervoor dat de fiets de voorkeur krijgt (i.p.v. met auto kinderen naar school; brengen/ halen en de winkel)
- Wordt geen Zuidlaren look-a-like, vooral op het gebied van verkeer!
- Verkeersplan: zorgen dat het geen enorm drukke Hoofdweg wordt, veiligheid voor kinderen om over te steken, 30 km zones ook op de Hoofdweg?
- Betere weg richting stad en snelweg
- Hoofdweg rustiger maken
- Verkeer remmende maatregelen in de kern Hoofdweg
- Ontsluiting in wijk via Slochterdiep
- Verminderen verkeersdruk Hoofdweg
- Dorpshart wel goed bereikbaar vanuit beide 'dorpen'
- Verkeersveiligheid nu al regelen. Zebrapad, verkeerslichten geen probleem
- Shared space in huidig centrum
- Stoep langs/ naast het fietspad rond de winkelkern
- Voldoende parkeergelegenheid en verkeersmaatregelen
- Geen ontsluitingsweg/ doorgaande weg vanuit Meerstad richting de Hoofdweg / centrum
- Nieuw Harkstede niet ontsluiten op Hoofdweg
- Geen doorgaande weg tussen Harkstede en nieuwe deel, maak een knip

Invulling wonen Meerstad / Harkstede

- Harkstede krijgt zo'n 180-200 woningen erbij, Meerstad 2000 dit zijn twee gebieden
- De nieuwe wijk bij Meerstad aan het Woldmeer heet niet Harkstede
- Waar komt de kerk in Meerstad?
- Laat Harkstede Harkstede, geef de nieuwe woonwijk niet deze naam
- Waar komen de eerste 200 woningen voor Harkstede?
- Waterwoningen bij de haven?

Verbinding

- Verbinding landschapspark/ ecologische zone moet ruim genoeg blijven, niet teveel mensen/ parkeerplaatsen
- Rijpmakanaal behouden zoals het is, niet doortrekken naar Hoofdweg, bomen behouden

Ronde 2: in groepjes uiteen, wat vinden we belangrijk voor het toekomstbestendig maken van het dorpshart?

Na het delen van de belangrijkste gesprekspunten, is in kleinere groepen met elkaar gesproken over:

Hoe zien jullie het dorpshart/haven?

- *Hoe zorgen we ervoor dat het een goed functionerend dorpshart wordt? (wat is daarvoor nodig)*
- *Hoe zou het eruit kunnen zien? (sfeer)*
- *Wat zijn de mogelijkheden voor ontmoeting?*
- *Hoe is het verkeer geregeld?*
- *Wat moet absoluut niet!*



De kaart van het ontwikkelgebied, het dorpshart/havengebied, was daarbij de basis. De kaart geeft aan wat een mogelijke inrichting van het dorpshart kan zijn met daarbij een haven voor de verbinding naar het Woldmeer. Ook is te zien wat er aan ruimte nodig is voor voorzieningen (witte blokken) en de verbinding naar het huidige centrum en Molenerf.

Belangrijkste punten uit de gesprekken aan tafel

Veel van de punten die in de eerste ronde met elkaar waren ingebracht, zijn ook op tafel gekomen tijdens de gesprekken. Per groep is stilgestaan bij de belangrijkste gesprekspunten. Die zijn met elkaar gedeeld en aangevuld. De belangrijkste onderwerpen daaruit zijn:

Dilemma schaal en sfeer

Hoe combineren we het dorpse karakter met het wensbeeld en de verwachte groei? Dat is nog best een dilemma. Geef duidelijk aan waarom het dorpshart hier zou moeten komen. Uitgangspunt is wel dat het dorpslint behouden blijft. Harkstede is ook een forensendorp, wat heb je dan nodig aan faciliteiten? Eerder wat kleinere winkels erbij dan grote zaken. Het laten zien van voorzieningen trekt aan, hoe kunnen we regelen dat de beoogde locatie goed zichtbaar is vanaf de Hoofdweg?

Ontwikkel op korte termijn

Ontwikkel ook op de korte termijn en zorg voor lusten voor direct aanwonenden. Houdt het voor hen ook leuk. Zorg ervoor dat je morgen kunt beginnen en laat het meegroeien. Het (haven) gebied gelijk sfeer geven, met ruimte voor beachvolleybal of een kiosk? Timing is daarvan van belang, wanneer doe je wat? Kunnen we ook gebruik maken van 'placemaking' waarbij je inzet op activering rondom de molen als start van de ontwikkeling.

Haven

Is de haven echt levensvatbaar? Je wilt voorkomen dat het een stille plek wordt. Hoe levendig is zo'n plek in de herfst of winter? Heb daar ook oog voor. Wellicht een haven met een strandje zou een mooie invulling zijn. Hoe sluit je aan op de recreatieve ontwikkelingen? Camperplaatsen worden genoemd als invulling maar ook een opstapplaats voor kano/sup en ruimte voor recreatieondernemers. De veiligheid van rondom oevers/kade van de nieuwe haven en

bijvoorbeeld spelende kinderen is ook een aandachtspunt. Kijk als voorbeeld naar Dudok in Groningen, waar je aan de zonzijde de plek voor ontmoeten hebt en aan de andere kant ruimte voor boten.

Invulling dorpshart/centrum

Zorg ervoor dat het voor iedereen een fijne plek is en een veilige plek. Een centrum waar ook aandacht is voor minder validen, we willen dat iedereen er goed gebruik van kan maken. Het moet bereikbaar zijn voor alle doelgroepen. Zou wonen boven de winkels een optie zijn? Vooral voor de oudere doelgroep? Houdt ook rekening met de stand van de zon in de ruimtelijke opzet van de haven/dorpshart.

Zet in op het clusteren van winkels zodat het nog aantrekkelijker wordt om daar te winkelen. Daghoreca zou daar ook goed bij passen (rekening houden met de stand van de zon), maar geen nachthoreca. Speelvoorzieningen voor kinderen passen daar ook bij en ruimte voor recreatieve ondernemers zoals kanoverhuur bijvoorbeeld. Maar ook ruimte voor een markt bij de haven. Houdt ook het dorpshart mooi groen, zoals groene oevers rondom de haven.

Veilige verkeerssituatie

Zorg voor een veilige oversteek bij de Hoofdweg. Zet in op een 30 km zone, zodat het ook voor kinderen veiliger is om zelfstandig naar het dorpshart te kunnen fietsen. Er wordt meerdere keren geopteerd om fietsen en wandelen meer te stimuleren. Niet de auto teveel centraal, we willen geen Zuidlaren worden. Zou een ongelijkvloerse kruisig bij de Hoofdweg een mogelijke oplossing zijn of een rotonde om de snelheid te verlagen? Een oversteek met verkeerslicht is zowel onwenselijk als wenselijk benoemd om het echt veilig te maken. Kijk ook naar betere voetpaden langs de Hoofdweg, Het zou niet drukker moeten worden dan hoe de verkeerssituatie nu is op de Hoofdweg.

Of er een doorgaande weg langs de haven, tussen de Hoofdweg en de nieuwe woonbuurten, zou moeten komen daar zijn de meningen over verdeeld. Je wilt wel verbindingen naar wat is en wat kan komen maar geen extra drukte op de wegen. Wel werd aangegeven dat men rondom de haven/dorpshart zou willen lopen, zorg voor veel verbindingen voor voetgangers.

Trek het landschapspark door het dorpshart naar de Hoofdweg mer de natuurlijke sfeer en verbindingen om het dorpshart sterker te maken op deze plek. De suggestie werd ook gedaan om de ruimte te gebruiken op het huidige parkeerplein aan de zuidkant van de hoofdweg om snelheid te remmen en het een groene inrichting te geven.

Wat absoluut niet!

De identiteit van Harkstede verliezen. Slochteren en Zuidlaren worden genoemd als negatieve voorbeelden. Heb daar echt oog voor. Geen nachthoreca of hangplekken in het dorpshart. Het moet prettig zijn om overdag en s'avonds langs te kunnen gaan.

Vervolgstappen

De inbreng van deze, en de andere werkgroep bijeenkomsten, wordt meegegeven aan HKB en het kernteam van de samenwerkende organisaties (Gemeenten Midden-Groningen en Groningen, en Bureau Meerstad). Tijdens de eerstvolgende dorpsavond wordt de inbreng per deelgebied en in zijn totaliteit gepresenteerd, ook wordt dan aangegeven wat daaruit weer wordt meegenomen naar de volgende ronde werkbijeenkomsten.